

ІНІЦІАЛЬНІ СКОРОЧЕННЯ ЯК МЕХАНІЗМИ НЕМОРФОЛОГІЧНОГО УТВОРЕННЯ МОВНИХ ОДИНИЦЬ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Вчені зазначають, що утворення різного роду скорочень здійснюється не лише за дії механізму економії, як основного, вирішального фактору, але й «більш глибокого когнітивного процесу, що відбувається у нашій свідомості» [1: 9]. Результатом зміни формальної структури вихідної одиниці номінації є функціонування у мові нового структурного варіанту. Такі формально-структурні зміни репрезентують «впровадження в ужиток нових понять, що виникають з метою зручного та місткого зберігання інформації» [3: 70].

Складовими частинами ініціальних скорочень можуть бути тільки початкові букви слів, або ж комбінації початкових букв слів, що складаються з основами. Такі компоненти у мовознавчій літературі відомі як «хибні морфеми» [5: 56], оскільки можуть уживатись тільки у складі абревіатур, або ж складноскорочених слів. Загалом, відповідно до структурних характеристик вихідних одиниць, ініціальні скорочення можуть бути класифіковані на: алфаветизми (вимовляються такі слова відповідно до алфавіту), звукові акронізовані та звуко-літерні (вимовляються як звуки), літерно-звукові інновації (вимовляється одна частина слова як буква, інша – як звук).

Ініціальні скорочення цілком відповідають лексичному змісту повного слова, мають одну звукову форму, що може репрезентувати вербалізацію різноманітних концептів. Саме факт омонімічності форм ініціальних скорочень, особливістю яких є згорнута первинна структура, певним чином утруднює розуміння таких інновацій. І, отже, у списках скорочень комбінація одних і тих самих початкових букв, що утворюють інновацію, об'єктивує різні, абсолютно не пов'язані між собою поняття, реалії, предмети навколишньої дійсності.

Наприклад, ініціальне скорочення *BA*, поряд з відсиланням на відому повну форму найменування *Bachelor of Arts*, використовується також і в інших контекстах. Скорочення *BA* здатне відобразити й інші реалії, «досвід пізнання світу», оскільки в слово закладаються такі «структури свідомості, яким відповідає слово» [3: 59]. Отже, *BA* в акті номінації дає назву таким об'єктам, як, наприклад, *British Admiralty*, *British Airways*, *British Association*, *Buenos Aires*. А в останні часи, у зв'язку з активізацією Інтернет переписуванням, інновація *BA* обумовлена згортанням повної лексичної одиниці *Bugger All* у значенні «тут все якраз навпаки»: *The evidence is clear: a BA is not the most useful of degrees in terms of finding employment after graduating. But this is not to say that BA students should just give up on their degrees and find a minimum wage job, as the widely known “Bugger All” stereotype would suggest they do anyway.* (Features, Massive, Volume 2, Issue 2, March 18, 2013).

Аналогічно, породження ініціального скорочення *BC* спричинено різними потребами комунікативних намірів. Повними формами цього скорочення є лексичні одиниці (загальне число яких нараховується більше 200 сутностей [www.acronymfinder.com]), наприклад, *Before Christ*, *British Columbia*, *Battalion*

Commander, Bank of Canada, Be Careful, Before Computers, Book Club, Birth Control тощо: *But, of course, that was in what Secondborn calls "old-fashioned times" or BC (before computers)*. (Huddersfield Daily Examiner, October 19, 2005); *The claim started out on the lips of the Catholic bishops and anti-choice activists: Obamacare will mandate coverage for abortion-causing drugs – by which they meant emergency contraception (EC), a form of **birth control (BC)** that does not actually terminate a pregnancy*. (NARAL Pro-Choice New York / NIRH March 27, 2012).

Ініціальні скорочення як складові складноскорочених слів у мовознавчій літературі пов'язуються з графічним рівнем мовної системи та явищем «семантичної абсорбції» [2: 35]: у мінімальній формі мовного утворення концентруються максимальні значеннєві характеристики позначуваної реалії, явища, поняття, яке представляє неологізм.

Швидкі темпи розвитку суспільства в останні роки сприяли появі та активізації числа ініціальних скорочень з першим компонентом складного слова, представленого початковою буквою, зокрема, **A-WORD** (absolute / access): *ATIME*; **B-WORD** (business): *b-blog*; **G-WORD** (globe): *glocal*; **L-WORD** (love, liberal, life, law, learner): *l-driver, l-fields*; **M-WORD** (mobile): *m-commerce, m-payment, m-ticket, m-voting*; **T-WORD** (tech(no)-, tele-): *t-commerce*; **V-WORD** (video / voice / virtual): *v-card, v-chip, vlog, v-mail*. Використання хибних морфем у структурі лексичних інновацій можна продемонструвати наступними прикладами: *“Here, amid the glittering ruins of globalized gentrification’s gilded age, a kind of **glocal** tenants ‘movement is taking shape, at once locally rooted and globally connective.”*(The Huffington Post, April 22, 2013); *“The **m-commerce** venture is designed to speed up the introduction of mobile advertising and payment services.”* (The Guardian, September 8, 2011); *Crap I spend so much time online these days that when I’m faced with a customer service person I’m waiting for him to be an avatar before speaking (kind of like when you call someone and they answer but you think it’s **v-mail**)*.” (The Huffington Post, April 22, 2013).

Проте провідне місце серед ініціальних складноскорочених інновацій посідають так звані «технологічні» (“internet-related”) елементи – “e-” та “i-”. Інтенсифікація роботи з впровадженням Інтернету на позначення не лише аспектів економічного життя, а й сучасного суспільства загалом, є передумовою зростання числа таких інновацій, зокрема, наприклад, *e-baby, e-back, e-communicado, e-duction, e-fired, e-fling, e-linquent, e-list, e-mailavangelist, e-mailien, e-mailship, e-male, e-maul, e-maze, e-minder, e-mob, e-pal, e-phobia, e-scetic, e-shaft, e-tude, e-versation, e-voting, e-walk*.

Реалізацію дії механізмів ініціального скорочення та словоскладання можна проілюструвати на наступних прикладах моделі **E-WORD: E-Duction** (*e-duction.com*), *which issues the card, has signed up about a dozen firms, including Western Union and Reliance Standard Life, to offer it to workers*. (Newsweek, July 22, 2007); *“Every shrieker was countered by another highly amused recipient who, it seemed, was goaded on by the ridiculous ravings of what had become an angry **e-mob**.”* (The Huffington Post, April 22, 2013); *Mr. Rellie is hardly the only observer at New York’s Fashion Week – which ends Thursday – to consider a designer’s show invitation and the designer’s actual collection with nearly equal weight. In the age of*

Twitter and ubiquitous e-vites, the old-fashioned, hard-backed, snail-mailed, and, in some cases, rococo design show invitations have become fashion statements of their own and objects ... (The Wall Street Journal, February 16, 2012); But the new electronic voting, or e-voting, machines also have raised as many questions as they have answered. (The Huffington Post, April 22, 2013).

Широкий спектр товарів, послуг та установ, що у процесах номінації використовують хибну морфему “i-”, зумовлює появу та активне функціонування техногенних неологічних одиниць, що реалізуються у моделі **I-WORD**. Наприклад, *i-biology, i-broker, i-community, iCrime, idea, idollars, i-dotter, i-DVD, i-field, i-frame, iGoogle, i-highway, ihome, i-jury, i-list, i-mode, i-name, i-number, i-Report, i-Pager, iPlayer, i-science, i-Tunes, i-Way: iLike's dominant music application on is iGoogle and Facebook, among other sites. (International Business Times – US ed., August 19, 2009); “You can subscribe via the i-Tunes store and searching for The Johann Hari Podcast or by clicking here” (The Huffington Post, April 22, 2013); “According to Apple's ad agency, i- was meant to stand for "Internet," with overtones of "individual" and probably the first-person pronoun as well.” (NPR Topics, October 25, 2011).*

Наведені приклади демонструють можливість замінювати окремі одиниці інформації задля задоволення ситуативних комунікативних потреб. У якості відправного пункту у структурі акта номінації виявляється індивідуальне смислове завдання мовця [4].

Таким чином, можемо стверджувати, що ініціальні скорочення як продуктивні механізми неморфологічного утворення мовних одиниць, виявляють здатність до активного збагачення словникового складу сучасної англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Горшунов Ю.В. Прагматика аббревиатури: [монографія] / Ю.В. Горшунов. – М.: Прометей, 1999. – 220 с.
2. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу англійської мови в 80-90 -ті роки ХХ століття [Текст]: дис. на здобуття наук. ступеня доктора філол. наук: 10.02.04. / Ю.А. Зацний. – К., 1999. – 409 с.
3. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира. [монографія] / Е.С. Кубрякова. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 560 с.
4. Кубрякова Е.С. Номинативный аспект речевой деятельности [Текст] / УЕ.С. Кубрякова. – М.: Наука, 1986. – 158 с.
5. Махачашвілі Р.К. Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови в техносфері сучасного буття: [монографія] / Р.К. Махачашвілі. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. – 204 с.